

Tijdschrift voor Tandheelkunde

MEI 1934

XLI JAARGANG AFLEVERING 5



TANDHEELKUNDIGE ETHIEK

Dezer dagen hebben de leden der Ned. Mij. tot bevordering der Tandheelkunde ontvangen een concept voor een ethische codex, die op de eerstvolgende Algemeene Vergadering dier Maatschappij een punt van bespreking zal uitmaken.

De bedoeling die bij de samenstellers heeft voorgezetten, was, om op deze wijze eenige ongeschreven wetten van de beroepsfatsoensleer, schriftelijk vast te leggen, opdat de jongere en de jongste, eventueel ook de oudere en zelfs ook de leek, daarvan zou kunnen kennis nemen en er zijn voordeel mee zou kunnen doen.

Schrijver dezes heeft naar aanleiding hiervan eenige malen de opmerking vernomen, dat codificatie van het beroepsfatsoen een onbegonnen werk zou zijn, omdat men nimmer er in zou kunnen slagen alle voorkomende gevallen in deze code te betrekken.

Deze opmerking op zichzelf is natuurlijk volkomen juist, maar een volledige codificatie is niet alleen ondoenlijk, maar ook volmaakt overbodig! Wat echter helaas *niet* overbodig is, is het doordringen van het bewustzijn, dat ethische begrippen in een intellectueel vrij beroep, geen luxe is uit vroegere „kapitalistische” tijden, maar een noodzaak, waarmede de stand staat of valt!

Wanneer op het gebied van de advertentiepolitiek, van de

houding ten opzichte van collega's en patiënten enz. enz., bepaalde handelingen standsonwaardig worden geacht, dan is dit omdat in deze beroepen, niet de wáár, maar de persóón de eenige factor is waarop het aankomt.

Is in een commercieele onderneming alleen het artikel van belang en de verkooper bijzaak, in het vrije beroep is alleen de mensch van belang, want is die mensch van behoorlijk gehalte, dan is zijn „artikel” het ook, in welken vorm dit dan ook aan den man wordt gebracht.

Met andere woorden, de patiënt is voor honderd procent overgeleverd aan de meerdere of mindere betrouwbaarheid van zijn tandarts. Verliest hij dit vertrouwen, dan zal hij zich onder behandeling stellen van een ander. Zou hij echter het vertrouwen verliezen in den stánd der tandartsen, dan zou dat niet alleen dien stand in miscrediet brengen, maar het zou op de ernstigste wijze afbreuk doen aan zijn waardeering voor de hulp als zoodanig en daardoor veroorzaken een benadeeling van de volksgezondheid.

Vandaar dan ook, dat de Staat er belang bij heeft de standswaardigheid te beschermen, niet als een beleefdheid ten opzichte van den stand, maar als een bescherming voor het publiek.

Geen mensch is dwaas genoeg om te gelooven dat de dokter of de tandarts philanthroop is, maar wél verlangt men van hem, dat zijn adviezen en zijn hulp niet worden verstrekt met de mentaliteit van den zakenman, wiens taak het is zooveel mogelijk „te verkoopen”.

Men verlangt zijn eerlijke professioneele hulp en is dan bereid die hulp te honoreeren. Dit lijkt heel logisch en heel eenvoudig, in de praktijk echter vergt dit vaak een groote dosis „geweten” en karaktervastheid.

Dat die niet te allen tijde en overal gevonden wordt, is vanzelfsprekend en dat de huidige tijden, met finantiëele misère en overvulling der academische beroepen, dit probleem niet gemakkelijker hebben gemaakt is evenzeer begrijpelijk.

En niets is onder zulke omstandigheden aanlokkelijker, dan

om het met dat geweten op een accoordje te gooien en ten slotte de ethische begrippen te gaan beschouwen als de hobby van eenige weinige lieden, die zich deze luxe nog kunnen permitteeren en die niet willen begrijpen dat de tijden veranderd zijn.

Een dergelijke infectie van de moraal vertoont groote neiging snel epidemisch te kunnen worden; de ervaringen op ander gebied spreken boekdeelen.

Vandaar dat het dan ook, juist in deze tijden, plicht is, maatregelen te treffen die ons voor afglijden op dit gebied kunnen behoeden. Zoo ergens, dan is ook hier „prevention better than cure!”

De eenvoudigste maatregel is dan wel, schriftelijk vast te leggen, wat in het gebruik reeds lang bestond en waarover geen verschil van meening kan bestaan. Dit geeft tevens den-gene, die deze dingen bestudeert, aanleiding na te denken over het hoe en waarom en dit zal hem in de meeste gevallen kunnen heenhelpen over moeilijkheden, die niet zijn gecodificeerd.

Voor de rechtspraak, zoowel de collegiale als de burgerlijke is dat winst en ook dat is een niet te onderschatten voordeel.

Een andere — belangrijke — vraag is, hoe men beletten moet dat outsiders deze fatsoensregelen saboteeren en daaruit materieel voordeel trekken, ten detrimente van hunne collega's en hunne professie.

Het antwoord zal moeten luiden, dat, door zich welbewust te plaatsen aan den zelfkant van hun beroep, de achting verloren gaat die zij voor zichzelf behoorren te hebben en in de meeste gevallen — en dat is voor hen nog erger — die anderen voor hen koesteren, met al de gevolgen van dien. Dit zal velen voor vallen behoeden.

Mocht echter blijken, dat hun getal een gevaar zou gaan vormen voor de standswaardigheid, dan zal de Staat opnieuw moeten ingrijpen, om door een meer afdoende regeling van de tuchtrechtspraak, dit kwaad onschadelijk te maken. N.